

LA CAMPANA DE GRACIA.

ADMINISTRACIÓ

PREU DE SUSCRIPCIÓ.

REDACCIÓ

FORA DE BARCELONA.

LLIBRERÍA ESPANYOLA

Rambla del mitj, 20.
BARCELONA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

Espanya, trimestre . . . . 8 rals
Antillas (Cuba y Pte. Rico) . . . . 16 •
Estranger . . . . 16 •

CADA NÚMERO 2 CUARTOS PER TOT ESPANYA.

D. JUAN TENORIO.

Cual gritan estos malditos;
pero mal rayo me parta,
si en concluyendo *la carta*
no pagan caros sus gritos.

LA PELEGRINADA.

Ho poden bén creure: m' hi diyerit més ab tres ó quatre cartas que desde Civita-vechia y Roma han enviat al *Correo catalan*, que ab un joch complert de quaranta vuit, ab reys, caballs, sotas y asos.

Jo hi vist als pelegrins que van marxar á las foscas: los hi vist á la llum del dia, ab l' antorxa de un corresponsal, que haventse près la cosa de bona fé, parla ab una franquesa y ab una claretat, que ni en Fontrodona 'l dia que ha dinat bè.

Segimlo á través del mar, durant la quarentena, pels carrers de Roma, davant del Papa, mentres esperém que un altre dia 'ns espliqui la tornada. Aquest procediment té la ventatje de evitarlos lo mareig y la molestia de resá 'l rosari.

Escriv tot plé d' entusiàsme, y jo 'u crech mo't bè. Lo corresponsal tal vegada somiava que 'l *Santiago* era un vapor de guerra al servay de Carlos VII.

Sur lo barco del port, deixant endarrera un gran número de barquetas, plenes de gent que movian los mocadors. Los pelegrins també; mocador enlaira; pero no havian tingut temps de tornarse 'l á ficar á la butxaca, que ja 'l nom de Josep sortia de tots los llabis, y alguns més generosos que 'ls altres regalavan als peixos l' esmorsar que s' habian menjat en terra.

No per xó minyava l' entusiàsme, á cada intermedi que deixavan del un al altre los singlots del mareig, ressonavan vivas á totas las mares de Déu coneigudas y per coneixe y á aquesta rumbosa Juventut catòlica, que paga un recibo cada mes com qui compra un bitllet, per treure la rifa de un bon dot y de una nena bifica ó ascrafallosa.

Dels ventrells vuits ne prové la gana, y de la gana las canturias. Lo corresponsal ho assegura. Ja desde llavors no van cessar los cants. ¡Pobres mariners! Als pelegrins los mareja la mar; pero á vosaltres vos marejaran los peligrins.

A la llum de la lluna vá celebrarse un certamen literari. Un escolá que estudia teología vá recitar l' oda «*La lluna, la pruna, vestida de dol*» que vá fer enternir á totas las majordonas.

Al dia següent missa, tres ave-mariás y sermó del Pare Barrio. Tothom se 'n vá llepá 'ls bigotis. ¡Allá ray, entre 'l cel y 'l ayguá, que no hi havia heretjes, com la *Campana*, que poguessin criticarlo!

Després l' estret de Bonifaci, ahont durant l' altre pelegrinació hi van enterrar á un pelegrí que s' havia mort de gust. L' hi van cantar unes absoltas, y diu que una manada de llusso sortian y badavan la boca, com si preguntessin: «Que no n' hi ha cap mes?»

Parla 'l corresponsal: «Lo mar semblava que dormia.» Naturalment, no hi ha res que fassa més son que senti resá 'l rosari.

Parla també del aspecte del vapor. Totas las classes confosas. «Y 'ls sexes? Home això ja no 's pregunta.

Entre 'ls pelegrins se distingia 'l grupo de Sans y 'l de Mallorca. 'Ls de Sans, se distingeixen sempre, perque no necessitan papa que 'ls canonisi; y 'ls de Mallorca 's feyan notar pels himnes que cantaban baix la direcció.... ¡del mestre Tortell!!!

Sempre ho havia dit que Mallorca era la terra de la pasta fullada...

Després d' això, que vingan quarentenas!

La tripulació del *Santiago* podia esclamarse, diuent: «Ay que se 'ns acaben los viures!.. Lo grupo de Mallorca diria sempre:—Homes no s' espantan; á nosaltres encare 'ns queda un tortell.

No vull esplicular res ni d' aquells matalasses, ni d' aquells sobre-lits que ván extender á la borda del *Santiago*.

Aquestas son reminicencies de quan defensaven un reducto: en la llana s' hi ofegau las balas.

Tampoch vull dirlos res, d' aquells catòlichs que desde las barquetas se comunicauen ab lo vapor per medi de llansas molt llargas. Desde l' electricitat del sige XIX á la llansa de l' Edat mitja, hi media tot l' espat que ab un salt

no mès, á cul-arreras, voldrian recorre 'ls pelegrins.

Un cop á Roma, fins ván tenir sermó del bisbe Caixal.

«Y vejin lo que son prodijis!

Quan se 'n van anar de Barcelona eran 700 y pico.

Al ser á Roma, lo corresponsal ho afirma, passavan de dos mil.

No 'm creya que 'ls pelegrins se multipliquessin ab tanta rapidés. Amiguets de Déu, ni la filoxera!

Davant del Papa.

«Entusiàsme, crits, vivas y locura!..

Lo papa té sempre una riatlleta als llabisdiu lo corresponsal; y quan varem veure aquella riatlleta á tots nos van caure las llàgrimas!..

Plorar quan los altres riuen... ¿qué volen que 'ls diga? Quan arribin á Barcelona fassinse donar una mirada pèl doctor Pujadas.

Es impossible seguir al corresponsal y pintar una á una totas las besties dels pelegrins.

Lo més important es què varen pagar l' entrada, entregant unas safatas ab lo diner de Sant Pere. Al cap-de-vall, al cel com á la terra, la qüestió son quartos, y més val pesseta de pelegrí que dobla de quatre per consegui.

Ademés, y això ja no 't trobo en lo corresponsal del *Correo*, sino en un del *Siglo futuro*, los pelegrins catalans, descarregavan los següents versos més destrempts que la caballeria carlista, y capassos de fer més desgracias que un trabucasso:

«Catòlichs pelegrins, pelegrins

Ja 'us 'ls podeu mirar

Van per mar y terra

A Roma visitar

Quan 'l Papa veurem, veurem

Humils 'ns postrarém

Y ab gran compució

Al peu 'l hi besarém.»

Ja 'u veuhens: un cop hagués tingut los quartos, jo hauria fet lo mateix.

Al primer pelegrí que se 'm posa al davant, l' hi dich:

—Arri, bésam lo peu.

P. K

TEATROS.

Aquesta setmana lo Liceo y 'l Principal nos donan tota la tela per la revista. Lo Liceo s' inaugura ab los *Hugonots*, y un plé com un ou. ¿Qué diré de la nova companyía? Los homes, uns minyons com cal; respecte á las donas.... som á la terra de la cortesia, y més val callar. Exceptuém á la senyoreta Armandi, qu' es molt bona mossa, y promet. Las demés, la Bulli Paoli y la Nelly Marzi, un xich massa petitas per un teatro tan inmens.

Lo tenor Stagno y 'l senyor Maini van recullir més llores, del que surt á la Rambla de las Flors en lo dia de Rams: lo nostre país Meroles es un baix qu' anirà pujant. Respecte al barítono De Bernis vá haberhi de tot, y esperarem á sentirlo en un' altr' ópera y á que 'l llauner nos haja acabat de fer la corassa per tractarlo bonament y ben previnguts de la manera que 'ns sembli.

Als coros voldriam veure 'ls més animats 'ho sent senyor Porcell? Se 'ns figuren una d' aquellas pinturas que 's van esborrant. A l' orquesta, la desitjaríam mes nutrita. Per quatre músics més ó menys, no cau una casa tant gran com lo Liceo. 'Ho sent senyor Empressari?

Una notícia: á consecuencia del naufragi de la prima donna, diuen que ja está en camí la Fossa, que 's tot al revés, segons notícias, de lo que 'l seu nom indica. Alguns quan van á la fossa ja han acabat lo broquil: los empessaris ab la fossa neixen.

Dimecres *Rigoletto* y debut de la Rubini y de 'n Moriami. La Rubini ja era coneiguda, y es la mateixa dona de sempre; té agilitat y canta ab maestria: en Moriami es un bon artista, canta molt bè, y encare que la sèva veu es petita per la part que desempenyava, té prou trassa per sortir 'n. Lo senyor Stagno, de cap-d'ala, com en los *Hugonots*. Per ell principalment se pot anar al Liceo. Are fassim le favor, senyor Stagno, no s' estufi massa, y no 's fassa veure. Pensi que aquí molts comensan bè, y acaben malament. Canti sempre ab conciencia com fins are, y no olvidi qu' en Tamagno,

vá anar disminuhint de tamanyo de tal manera, que al últim, ja casi bè no 't veyam, de tante que volia que 'l sentisssem. Pero, bah! vosé ja no es cap xitxaretlo; y de lo que 'l hi dich prenguisen la bona voluntat.

Al Principal, dimars, estreno de la màgia *La Almoneda del Diablo*. Imagíninse lo més rich en punt á trages y decoracions y balls, y no deixin de anarhi. En Soler y Rovirosa, en Moragas, lo mestre Balart, en Tarascó, la Malatesta y 'l empressari Bernis y C. son persones prou coneigudas perque quan prometen dèn, per descriure las maravellas d' aquesta obra. Ademés, certas coses no 's descriuen; s' admiran.

Donchs ja 'u saben; cap al Principal, á venre riquesas, hermosura, fanasía, ideas felisses. De totes aquestes màgias, lo màgic es l' artista que sab presentarlas, la sèva vareta un pinzell com no n' hi ha cap més; lo seu poder ocult, un talent admirable; los seus portents, decoracions, trages, efectes escènichs, recursos ingeniosos, en fi: tot lo que la fantasía pot acumular sobre las taules de un teatre.

Ademés hi veurán una companyía dramàtica molt ajustada, y una senyoreta Fernandez que val més or que no pesa.

Un d' aquests dies va ser detingut, acompañat á sa casa abont s' hi verificà un registre, y conduxit després fins á Sevilla en companyía de la guardia civil, una persona eminent y respectable per son saber, per sa honradesa y pels als càrrecs que ha desempenyat, Don Francisco Pí y Margall.

Las formes en que 's procedí á la detenció foren bruscas: la medida presa molt poch considerada, y ho dihem aixís per no incorre en la ley d' imprenta, sinó esplayariam tots los sentiments que bullent dintre del nostre cor.

¡Aixís procedeix l' administració conservadora!

En lo mateix tren en que 'l Sr. Pí feya camí d' Andalucía, hi anava un tal Sr. Gisbert ab una credencial á la butxaca, destinat á un alt empleo de Cuba.

Lo Sr. Gisbert havia sigut director de contribucions en temps de la república.

A l' estació hi havia empleats de totes menes á despedir al Sr. Gisbert. La major part havien servit á las situacions republicanes.

Molts saludos pèl que anava a Cuba á recullir lo premi de la sèva conseqüència; ni una mirada per 'l honrat patrici, que 'ls havia tingut á las sèvas ordres.

Una mirada hauria pogut comprometre 'ls. ¡Ah! Apartém la vista de aquest quadre de misericòrdies!

En Cairoli, president del govern italià, ha pronunciat un discurs entusiasta y liberal fins al cap-de-munt.

¡Quina diferència de 'n Cairoli ab en Cánovas!

Per xó aném tan bè.

Una observació. Mirin las nacions amigas del Papa: Espanya, Portugal, Àustria, tronades perdudes, no son sombra de lo que foren.

En canvi Italia, França, Inglaterra ¡quin brill!

Alemanya... ¡Ah! des de que ha comensat girar la cara cap á Roma està á dos dits del precipici.

Ja veurà 'que 's descuidi!

Deya un observador:

—Jo no sé: ó bè l' entrada del ministeri es molt estreta, 6 en Bugallal està molt gràs.

—¿Perquè?

—Perque, per més esforços que fassi en Cánovas, no poden ferli entrar.

Acaba de sortir una real órde sobre lo del gás.

Lo ministre diu: «Considerant que no s' ha presentat recurs d' alsada contra 'ls pressupostos del corrent any econòmic, etc. etc.»

Donchs escoltin: hi ha dos recursos presents,

Segona, quant l' Ajuntament y las empreses volian arreglar aquest embolich de cordas, pre-

sentavan unes bases, en las quals deyan: «Los consumidores retirarán los recursos d' alsada presentats.»

Aquestas bases varen ser aprobadas pèl govern.

De manera que l' gobern estant enterat d' això dels recursos, després, en una real órdre, nega qu' existeixin.

¡Y així vā l' administració conservadora!

Casi b' diria que ni saben lo que s' pescan.

Pero ni aquest consol me queda: lo que pescan b' u sabém b' prou; pescan los quartos dels contribuents.

Objectes robats en una iglesia de Galicia:

Entre altres cosas unes arrecadas de la Verge y una corona y tres potencias del Niño.

Això de robarli fins las potencies... i que volen que ls digui?

Hi ha lladres que fins son capassos de entrar en un galliner y endúrsse 'n al gall de la passió.

Lo gobern espanyol ha donat la gran créu de Isabel la Católica, al insolent pinxo del imperi M. Cassagnac.

Decididament, la millor condecoració es la de no tenir cap créu.

Casi á las portas de Madrid vā ser robat un tren, apoderantse un lladre de un cargament de sucre.

Això ja no es salat; això es dols.

Jo crech que ls lladres tractan de fer atmetidas de sucre per regalarlas á la policía espanyola. Son tan bons minyons los que la componen!...

La inauguració de la magnífica botiga de màquines de cusí «Singer» situada en lo carrer de Fernando vā ser lo dissapte passat una verda-dera solemnitat.

La botiga es preciosa, magníficament decorada y de un bon gust exquisit.

Una orquesta dirigida pèl mestre Gotós de Tortosa vā amenisar l' acte; y un abundant refreshment vā ser l' obsequi de que vān participar las personas convidades.

Al dia següent se varen repartir cinc mil lliuras de pà als pobres.

«Singer» que havia sigut un trist obrer vā morir sent millonari. No es estrany que ls seus descendents se recordin dels pobres.

De Sant Feliu de Torelló 'ns escrihuem lo següent:

«Los feligresos de aquesta comarca y dels pobles veïns varen anar á fer una romeria y al desfilar per la plassa, davant de la fonda varen sortir al balcó dos inginyés del carril de Sant Joan, que s' estaven rientant la cara ab la toba-lla al cap.

«Al veure tanta llaua van posarse á riure.

«Que havéu fet infelissos! A crits é insults varen tréure ls del balcó. Y com si això no fos prou, l' arcalde del poble, á instancies dels capellans y dels feligresos varen durlos entremetj de dos burots detinguts á la casa de la vila.»

Això son los alcaldes, los capellans y ls feligresos de aquella terra. Afortunadament los inginyés acabarán lo carril y ls xiulets de la locomotora ls treurán la son de les orelles.

Tenim cartas de Centellas.

Per si no u sabian los diré que allá s' hi ha fundat un centro de Joventut católica, en lo qual tant sols s' hi admeten homes de 18 á 44 anys, ab la condició de que sigan agils. ¿Per què será?

De mès á mès; per tots los pobles de la comarca s' está fent una propaganda desesperada contra La Campana de Gracia.... Y gracias!

Lo célebre fabricant de ulleras Sr. Corrons recorre alguns pobles del districte de Castelltersol y fà la mateixa propaganda que ls capellans en contra de nosaltres.

Afortunadament á aquest senyor ja l' coneixen per tot arreu, y per tot arreu lo reben ab la mateixa solemne alegria que l' Carnestoltes.

Fins los pajessos, quan estigan tristes per haber perdut la cullita, l' contractarán perque ls fassa riure.

A París gran repartició de premis als expositors.

A l' Exposició del any 67 Napoleon presidia. Al mateix temps á Méjich l' hi fusellavan á Maximilia. Era la festa de la pau y tothom estava sobressaltat.

Aquest any ha presidit lo mariscal Mac-Mahon. Alegría y tranquilitat complertas.

Los mateixos prínceps estrangers que l' rodejavan, han sentit en los llavis del mariscal cantar las glories de la República, y han vist lo que pot fer un poble republicà com lo poble francés.

LAMENTACIÓNS D' UN PELEGRI.

*Roma veduta
fede perduta.*

Ab veu melancòlica
y cara de mandra,
damunt d' una bota,
mirant cap á Italia,
á bordo d' un barco
que fa rumbo á Espanya
un pobre diable
d' eix modo s' esclama:

— «Malsaguanyats quartos!
si 'u sé no m' aixarpan,
si 'u sé no m' embarco
ni surto de casa!
Sufreix mil molestias,
xileis y gaixara;
d' junta, cavila,
maréjat y cansat;
rosega galeta,
y canta pregarias,
y fes quarent na,
y dorm sobre l' ayqua,
total perque al últim,
quan jo ja 'm pensaba
tocar las mil casas
que feyan mamarme,
me trobo que aquelles
històries de llàstimes
que 'ns contan de Roma
pe 'ls pobles d' Espanya,
son bolas, son filsas,
son quèntos, son faules.

Sino que jo 'u veya,
sino que 'u palpava,
ni ménos er-guera
que la ciutat santa
hont portau los quartos
que anys fa que captan,
fos lo mateix poble
ahont me trobaba.

Jo 'm creya que á Roma
los nostres caps-padres
sufrian miserias
y anaban molt magres,
y he vist ab assombro
que erian tal panxa,
que proba y d'mostra
que estan de cal ample.

Jo sempre me havia
cregut que passavan
treballs y penúries,
captant per las plassas,
rebent improperis,
sufrint paraulades,
vivint com a mèrtirs,
dormint á la palla,
y he vist qu' allà hont vinhen
son unas grans casas,
ab ricas alfombras
y portas dauradas,
y taules y coynas
y patxes y guardias.

Jo 'm creya que ls pobres
ni duyan sabatas,
y he vist que van sempre
ab bota enllustrada,
ab eintas de seda,
ab flochs d' or y plata
mes llesso que un principe;
y aixòs com nosaltres
ab quatre pessetas
nos fem un bon traje,
ells van ab gran ròssetch
y molta fanfarria.

Els son los que cobran,
jo soch lo qui paga;
ly ells tots van en cotxe
y jo haig d' anà á pata!
D' això se 'n diu Roma,
la grata ciutat santa!

¿Per xó vaig gastarme
diners pe 'l passatje?
¿Per xó jo oferia
deu ra's la semmana?
¡Adeu, adeu, Roma!
¡ad-eu, conservarte!
May mès no m' esperis,
d' un cop ja 'n tinc massa.
¡Malsaguanyats quartos!
si 'u sé no m' aixarpan,

si 'u sé no m' embarco
ni surto de casa!»

Aixòs lo pobr' home
cavila y s' exclama,
quan una ocurrencia
de sobre l' assalta:
alsant la ma dreta
lo clatell se palpa;
l' hi queva una cosa
que semblava llauna.

C. GUMÀ.

Apenas los pelegrins varen arribar á Italia
hi vā haber moltes inundacions.
Aquesta gent portan sort... y petxinás.

Horrorisada una persona de bè per la mina
que á fi d' escaparse feyan un d' aquests días
los presos de la presó de Barcelona, exclama:

— Dèu mèu, Dèu mèu: si 'ls criminals s' escapan ¿qué fará l' gobern en favor dels homes
honrats?

— Es molt senzill: l' hi deya uu tranquil, fi-
carlos á la presó, per resguardarlos dels cri-
minals.

A Zaragoza arriba un tren lo dia de las
festas.

A l' estació hi ha moltes empentas, y un
agent de policía, exclama ab véu forta perque
tothom lo senti:

— Señores, jojo als rellotjes!
Aquest es un retrato de la situació: l' agent
de policía que això deya no hauria de ser po-
lisson, sinó fotògrafo.

Una notícia.

«Se designa per la direcció general de Sanitat al Sr. Aldecoa.»

Vá posarre tant gràs aquest bon senyor aquí,
á Barcelona que ja no pot anar mès que á la
direcció de Sanitat.

En un camí:

— ¿Que dús Joan dintre de aquest cistell?

— Uns quans bolets.

— Veyám.

— Mira,

— ¿Que no véus que tots son dolents?

— Pitjor per ells.

De un periòdic de París.

«En lo teatre líric se representa l' ópera
Los amants de Verona.

Una senyora de casa sèva, molt pulcra y
molt honrada.

— Verona qui es aquesta denota, que té tants
amants?

Diumenge, á la Rambla de las flors, un afana
rellotjes se passeja molt tranquilament.

— ¡Alsa, pitéu, l' hi diu un company d' ofici;
dona gust això de passejarse ab las mans á la
butxaca!

— Fill, com que 'ls dias de feyna las fico sem-
pre á las butxacas dels altres, lè puch ficárme-
las á las mévas algun diumenje qu' altre.

A la província de Girona hi ha dos pobles
La Pinya y Mayol.

Los veïns de cada un d' aquests pobles s'
havian convingut en fer batussas, tants per
banda; ja havian triat lo camp de batalla, tot
estava á punt, quan se presentan los civils y
agafan á alguns d' aquells valents.

— Qui hauria guanyat?

En materia de pinyas, jo apostó pèls de la
Pinya, que ab lo nom ja pegan.

Los constitucionals buscan una cosa: lo torn
pacífich del poder.

— Sí, sí, ja poden buscarlo.

— Aquest torn lo maneja en Cànoves.

En Cànoves torneja l' país, y per cert que 'l
país que semblava groixut com una soca, s' ha
anat tornat prim com un panillo.

Un botiguer: — Estém perduts, no 's vén res.
Un parroquiá: — ¿Qué no 's vén res? Donchs

